

Järna och Vårdinge KYRKOBLAD

december 2014 till februari 2015

Julspel och Lucia

Läs på sida 20-21.

Blomster- fonden

Läs på sida 9.

Skola i Betlehem

Sida 12-13

Läs om den gode herdens skola i Betlehem sid 12.

Gudstjänst med eller utan nattvard läs om skilanden, sid 4.

Kontaktuppgifter

Besöksadress:

Överjärna, Ytterjärna & Vårdinge församlingar.
Kyrkvägen 10, 153 32 Järna

HEMSIDA: www.svenskakyrkan.se/jarna-vardinge
FACEBOOK: Svenska kyrkan i Järna och Vårdinge

Församlingsexpedition

Therese Olsson, ekonomiassistent
08-551 747 20
therese.m.olsson@svenskakyrkan.se
Viktoria Gutung, kommunikatör
08-551 747 20
viktoria.gutung@svenskakyrkan.se
Benny Bergstedt, kyrkokamrer
08-551 782 02
benny.bergstedt@svenskakyrkan.se

Präster

Sven Alberius, kyrkoherde
08-551 782 03
sven.alberius@svenskakyrkan.se
Markus Klefbeck, komminister
08-551 782 08
markus.klefbeck@svenskakyrkan.se
Gunnar Appelqvist, vik. komminister
08-551 782 07
gunnar.appelqvist@svenskakyrkan.se
Kjell Erik Amorelius, komminister
kjell-erik.amorelius@svenskakyrkan.se

Diakon

Jenny Heickell
08-551 782 17
jenny.heickell@svenskakyrkan.se

Musiker

Agneta Axelson
08-551 782 18
agneta.axelson@svenskakyrkan.se
John Rosenqvist Lidström
08-551 782 04
john.lidstrom@svenskakyrkan.se

Kyrkogård/vaktmästeri

Anders Andersson,

Expeditionen har öppnet:

Helgfri vardag kl. 10.00–14.30.
Lunchstängt kl. 12.00–13.00
E-post: overjarna.pastorat@svenskakyrkan.se
Telefon: 08-551 747 20

kyrkogårdsföreståndare 08-551 782 16
anders.g.andersson@svenskakyrkan.se
Per-Magnus Olsson, fastighetsansvarig
08-551 782 06
per-magnus@svenskakyrkan.se
IngMarie Jaxhagen, kyrkvaktmästare
08-551 782 13
ingmarie.jaxhagen@svenskakyrkan.se
Jacek Kochanski, kyrkvaktmästare
08-551 782 19
jacek.kochanski@svenskakyrkan.se
Emma Mathiasson, assistent
08-551 782 14
emma.mathiasson@svenskakyrkan.se
Claes-Göran Ekholm, kyrkvaktmästare
08-551 782 15
claes-goran.ekholm@svenskakyrkan.se

Övrig personal

Cicci Andersson, barnledare
08-551 782 10
cecilia.c.andersson@svenskakyrkan.se
Kerstin Jansson, barnledare
08-551 782 11
kerstin.jansson@svenskakyrkan.se
Eva Persson Siljebrand, husmor
08-551 782 09
eva.s.persson@svenskakyrkan.se
Annelie Wagners, församlingsassistent
08-551 782 05
annelie.wagners@svenskakyrkan.se

Förtroendevalda:

Kyrkorådet

Birgit Jahnsen, ordförande
070 832 95 30
Susanne Bergström Vice ordf.
076 648 27 26

Kyrkofullmäktige

Gösta Hoffman, ordförande
070 874 92 35
Susanne Bergström Vice ordf.
076 648 27 26

Fastighets och kyrkogårdsutskott

Arne Karlsson, ordförande
070 554 52 63

Överjärna församlingsråd

Christina Fritshammar, ordförande
070 673 75 98

Ytterjärna församlingsråd

Gösta Hoffman, ordförande
070 874 92 35

Vårdinge församlingsråd

Birgit Jahnsen, ordförande,
070 832 95 30

Ansvarig utgivare

Sven Alberius, kyrkoherde

Layout

Viktoria Pettersson, kommunikatör

Tryck

Gnesta Tryck AB

Omslagsbild

Foto: Hans Göthlin

Denna tidning når ut till alla som bor i Järna och Vårdinge.

Läs mer om konfirmation på sida, 6, 7, 8.

Blomsterfonden uppvaktar våra äldre församlingsbor med en blomma på födelsedagen, läs mer på sida 9.

Ett litet barn...

TEXT KYRKOHERDE SVEN ALBERIUS

av Davids hus, skall göra vinternatten ljus. Det är en bekant julsång. Som många julsånger blir man glad av att höra dem igen. Julens märkliga motsättning är ju att något så litet kan vara så stort. Att det lilla barnet kan vara Guds Son.

I regel tänker vi att det lilla blir stort. Men julens budskap är att det lilla redan är så stort. Den som vill se och lära känna Gud får alltså böja sig ner och se det lilla.

Det strider mot vår tanke och vårt förnuft. Många tar anstöt av det. De menar att det inte är rimligt och inte trovärdigt. Det kunde i och för sig de vise männen och herdarna också räkna ut.

De var förmodligen inte dummare än vi. Ändå böjer de sig inför Jesusbarnet i krubban och tillåter sig att förundras tillsammans med Maria och Josef.

Jag är övertygad om att de vände tillbaka hem igen väldigt förundrade, förvånade, men framför allt rika till sin inre mänskiska. De hade varit med om något som förändrade deras vardag. Gud är inte lågt borta. Han håller – trots allt – sina löften. Tror du att det lilla Jesusbarnet också kan säga dig någonting i ditt liv denna jul? Bli stilla och begrunda. Kanske kan det i ditt hjärta berätta mer än du tror.

Själv svindlar lätt dessa Guds väldiga handlingar i historien i mina tankar. Jag känner för att göra som de vise männen som böjde sig ner och tillbad honom som håller såväl kosmos som mitt liv i sina barmhärtiga händer.

*Fröjdas med Maria alla,
medan änglasånger skalla
och de heliga åkallar
Jesus Krist av hjärtans
grund.*

Svensk psalm 432:3

Gudstjänst med eller utan nattvard?

I våra annonser talar vi ibland om mässa och ibland om gudstjänst, vilket kan verka lite förvirrande eftersom även en mässa är en slags gudstjänst. Lite förenklat kan man säga att mässa betyder att det är en gudstjänst med nattvard.

TEXT MARKUS KLEFBECK * BILD SVENSKA KYRKANS BILDBANK

Om det står högmässa eller ”Mässa med Taizémusik” innebär det alltså att det är en gudstjänst med nattvard och om det inte är nattvard en söndag står det t.ex. gudstjänst eller familjegudstjänst. I kyrkohandboken heter den nattvardslösa huvudgudstjänsten formellt ”högmäs-sogudstjänst”, men för att undvika förväxling med högmässa har vi i pastoratets annonser förkortat benämningen till bara gudstjänst.

Ursprunget till högmässan finns i att de första kristna kom att förena det som varit gudstjänsten i synagogan - med dess böner, bibelläsningar och predikan - med den måltid (nattvarden) som Jesus instiftade på skärtorsdagens kväll. Redan de första generationerna kristna kom att fira dessa två delar som en helhet och lade den då inte längre som judarna på lördagen utan på söndagen (eftersom det var på en söndag som Jesus uppstod från de döda).

Denna grundordning har senare genomgått vissa förändringar och tillägg, men stommen har varit den samma i olika tider och på olika platser. Martin Luther kom vid reformationen att i stort behålla den medeltida romersk-katolska mässan, men ville rena den från vissa missbruk (fr.a. när det gällde själva nattvardsbönen) och kom även att se till att det förutom de fasta liturgiska sångerna även tillkom flera psalmer. En annan viktig förändring var att mässans böner och textläsningar skulle ske på folkspråket och inte på latin, men predikan hade redan tidigare hållits på det lokala folkspråket.

För både Luther och de svenska reformatorerna var det självklart att söndagens huvudgudstjänst alltid var en högmässa med nattvard. Mässan kunde dock aldrig firas utan att det fanns några som skulle gå till nattvarden och detta skulle man anmäla till prästen i förväg.

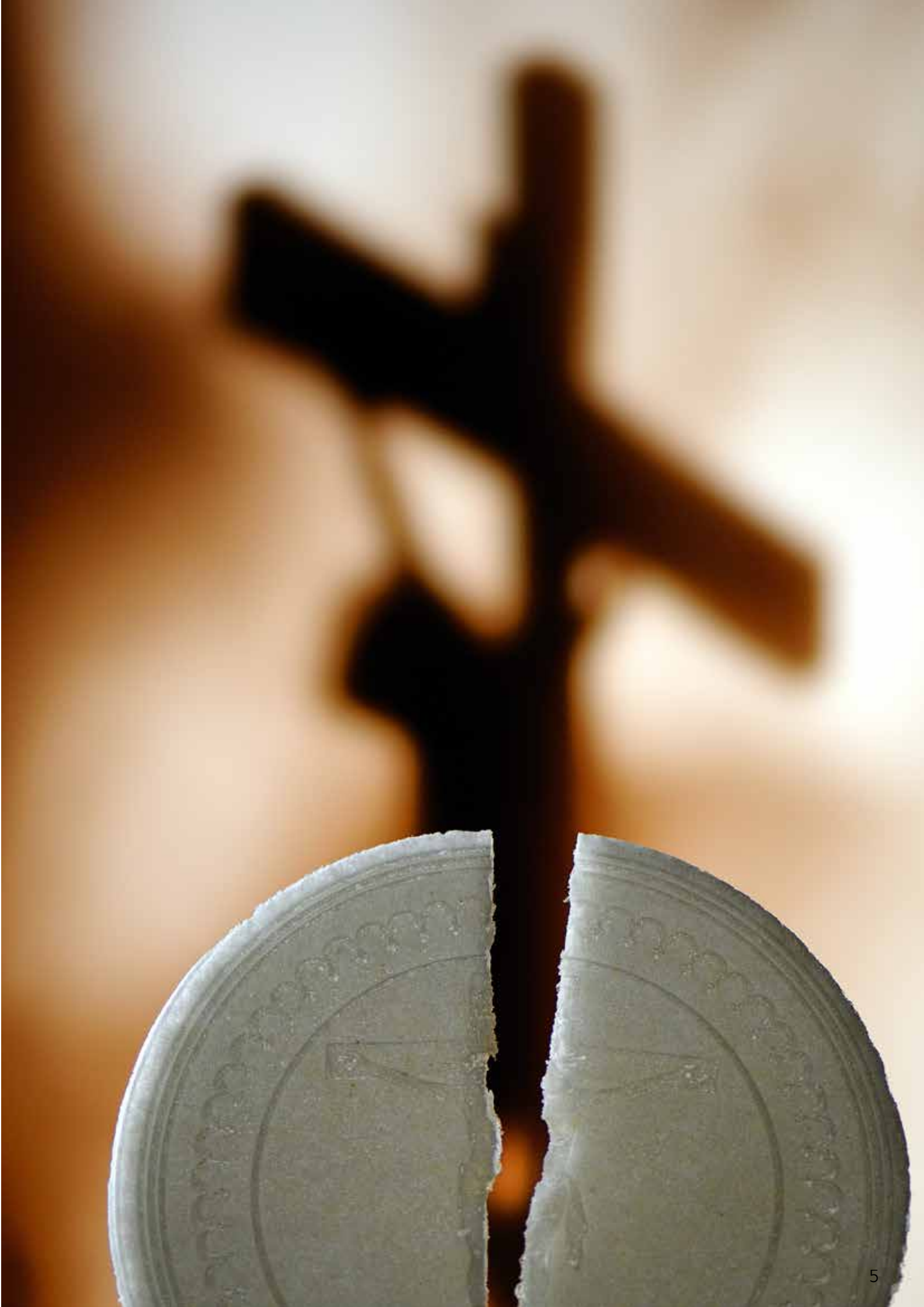
Prästen fick heller inte vara den enda som tog emot nattvarden och det infördes även ett förbud mot prästerna att ge sig själva nattvarden (bl.a. eftersom prästen inte kunde ge sig själv syndernas förlåtelse utan måste ta emot avlösningen av en annan präst). Först i början på 1900-talet tog kyrkolagen bort kravet på anmälan i förväg och förbudet mot prästerlig självkommunion. Båda dessa regler hade lett till att det vissa söndagar inte kunde firas nattvard eftersom det inte fanns några kommunikanter (nattvards-gäster) anmälda. Ett annat problem var att Sverige tidvis hade vinbrist på grund av krig och handelsbojkotter.

De lutherska reformatorerna var noga med att nattvarden, i enlighet med Jesu egen instiftelse, bara fick firas med riktigt vin. Fanns det inget vin att tillgå kunde detta inte bytas ut mot någon annan dryck som t.ex. körsbärssaft, mjöd eller vatten. Även av det skälet var man ibland tvungen att ställa in mässfirandet och låta söndagens gudstjänst bli en nattvardslös predikogudstjänst. Med tiden kom många att uppleva ett allt större krav på att man skulle vara värdig för att gå till nattvarden. I vissa väckelserörelser drevs detta krav hårt och bakgrunden till

Svenska missionsförbundet var bl.a. kravet på ”rena nattvardsbord” där bara de som man själva menade var rätt troende och inte levde i synd fick tillträde. Kravet på ”rena nattvardsbord” avvisades av Svenska kyrkan, men tanken på detta kom ändå att leva kvar hos många av dess medlemmar som därför inte vågade gå till nattvarden. Allt detta ledde till både färre kommunikanter och därmed också allt färre söndagar med nattvard.

Med tiden gick det så långt att den nattvardslösa gudstjänsten, i strid med både allmänkyrklig ordning och Luthers egna idéer, kom att bli det normala i Svenska kyrkan. Högmässa kom då att helt enkelt betyda söndagens gudstjänst och om det var nattvard kallades det ofta ”Högmässa med Herrens Heliga Nattvard” eller ”fullständig högmässa”. I början av 1900-talet kom dock den så kallade högkyrkligheten som verkade för en kyrklig förnyelse.

I detta rymdes bland annat en rikare liturgi och att det söndagliga nattvardsfirandet åter skulle vara det normala även i Svenska kyrkan, precis som det fortfarande var i de flesta andra kyrkor. Dessa förnyelseförsök nådde framgång vilket bland annat märks i hur nattvardsfirandet åter blivit vanligare i våra församlingar. Detta är också en utveckling som Svenska kyrkan bejakat genom att bl.a. ansluta sig till det ekumeniska dokumentet ”Dop-Nattvard-Ämbete”, som togs fram i Lima 1983, där söndagligt nattvardsfirande ses som det både normala och eftersträfvansvärda.

Årets konfirmandbilder

Att få jobba tillsammans med ungdomar och lära känna dem under konfirmand-året är helt fantastiskt. Vi känner alltid sådan glädje och värme från konfirmanderna. Vi från personalen vill rikta ett stort tack till alla konfirmander.

TEXT ANNELIE WAGNEFORS * BILD ATELJE SCHULTE

Konfirmation för Tisdagsgruppen Vår- dinge kyrka den 24 augusti 2014

Bakre raden från vänster;
Jasmine Engström, Simon
Eriksson, Emil Wallentin,
Markus Klefbeck, Philip
Eskelund och Gabriel Mår-
tensson. Främre raden från
vänster; Ida Ellburg Torppa,
Magdalena Lööf, Malin
Karlsson, Moa Nyman,
Mathilda Masreliez, Julia
Carlsson, Mathilda Strand
och Annelie Wagnefors.

Konfirmation för Torsdagsgruppen Ytterjärna kyrka den 23 augusti 2014

Från vänster; Annelie
Wagnefors, Katarina
Nikodinoski, Cornelia
Fröjd, Hanna Eriksson,
Julia Halén, Johannes
Kloth Christiansen, Gun-
nar Appelqvist, Tilde
Eriksson, Saskia Friedrich,
Oscar Dellham, Alicia
Lindberg, Emelie Arringe,
Rebecka Olsson och Louise
Magnusson.

Konfirmation för Söndagsgruppen Ytterjärna kyrka den 23 augusti 2014

Bakre raden från vänster; Emilia Johansson, Vendela Ericsson, Oscar Hoffman, Douglas Danfors, Emil Kjellqvist, Andreas Routola och Gunnar Appelqvist. Främre raden från vänster; Annelie Wagnfors, Lovisa Nork, Mathilda Carlsson, Linnea Eriksson, Anna Bäckdahl, Erik Aldenlöv, Emilio Piñones Gunnarsson och Jesper Rydberg. På bilden saknas; Elsa Persson, Hanna Wallin och Mattias Nork.

Läger Gotska sandön

Varje år gör vi en resa med julspelsgruppen och denna gång bar det av till vackra Gotska sandön. På denna resa fick dem lära sig laga mat i det fria, vi hade samtal om viktiga frågor som hör livet till. Det fanns även tid till mycket lek och även bad i det härliga havet.

TEXT OCH BILD ANNELIE WAGNEFORS KERSTIN JANSSON

På resan var det 17 ungdomar och två ledare som åkte till Gotska Sandön i juni. Gotska sandön är en nationalpark och ligger norr om Fårö. Resan tar ca tre timmar från Nynäshamn. Det finns ingen kiosk eller affär på ön utan besökarna tar med sig egen mat. När vi väl kom fram efter en resa som var väldigt gungig promenerade vi till vår tältplats. Vi vandrade mycket på ön och såg otroligt vacker natur, vi fick bland annat se sälar som bor vid ön. Vi lagade mat på stranden vilket var en härlig upplevelse. Vi vill rikta ett stort tack till alla er som var med på resan.

Konfirmandåret som varit

Det är du fyller 14 bjuder Svenska kyrkan in till konfirmation. 2014-2015 års konfirmandansökningar har slagit rekord med 56 ansökningar hittills. Läs gärna om förra årets konfirmandår nedan.

TEXT ANNELIE WAGNEFORS * BILD ANNELIE WAGNEFORS

Under året har vi haft 34 konfirmander som började träffas i oktober förra året. Det har varit tre grupper, tisdagsgruppen och torsdagsgruppen har träffats en eftermiddag i veckan och söndagsgruppen har träffats en söndag i månaden. Konfirmationens mål är att utrusta dig med goda redskap för att som leva som människa i världen.

Kyrkan vill vara en plats där du kan bli mer trygg i dig själv, känna gemenskap i gruppen och församlingen och utvecklas. Det sker genom lek och allvar, enskilt och tillsammans i konfirmandgrup-

pen. Konfirmandtiden vill ge dig mod att stå upp för att alla människor är unika. Du är värdefull och viktig för att du är den du är. Som människa har du både ansvar för ditt eget liv och för hur du bemöter andra. Träffarna utgår från samtal och diskussioner där just dina frågor och funderingar är viktiga.

Det är ett tillfälle för dig att fundera kring frågor om tro och meningen med livet, ont och gott, kärlek och relationer, frihet och ansvar och mycket mer. Du får chansen att upptäcka mer om dig själv och växa som människa.

”Du är värdefull och viktig för att du är den du är”

Blomsterfonden i Järna

I Järna finns en blomsterfond som grundades för många år sedan. Fondens ursprungliga donation har för länge sedan tagit slut och ändamålet har ändrat lite inriktning. Idag glädjer blomsterfonden våra äldre födelsedagsbarn i församlingen.

TEXT INGA JANSSON * BILD LINDA MICKELSSON

Idag används fonden för att med en enkel blomma gratulera våra äldre födelsedagsbarn. Vi som jobbar i den här gruppen är fyra entusiastiska frivilliga Järnabor som besöker födelsedagsbarnen och överlämnar en blomma från församlingen. Förutom mig består gruppen av Britt-Marie Jahnsson Arrange, Allan Sundqvist och Monica Lindberg.

Vi är så glada över att få komma hem till våra församlingsbor och glädja dem med vår enkla gratulation. De som är ensamma och de som inte har några anhöriga kvar i livet känns det lite särskilt gott att få göra glada. Vi märker att det blir en stor ljuspunkt i tillvaron när vi hälsar på. Vi tror att det är betydelsefullt att detta arbete kan fortsätta och därför är fonden i behov av bidrag.

Använd gärna vår fond vid minneshyllning av någon som gått bort. Vi mister alla några av våra nära och kära under årens lopp. Genom att skicka en minneshyllning genom Blomsterfonden,

hyllar du din närstående och gläder andra medmänniskor med ett besök och en blomma på bemarkelsedagen. Ibland kan det vara svårt att hitta en bra present till någon man tycker om. Då kan det vara bra idé att ge bort en medmänsklig gärning istället. Om du i samband med en högtid vill hylla någon, så kan du istället för att ge en present skänka ett bidrag till Blomsterfonden – genom en högtidshyllning. Fondens konto har nummer 5407- 1576.

Uppge givaren och vem/vilka hyllningen gäller. Tag gärna kontakt med kyrkans kansli i församlingshemmet om du vill ha hjälp. Idag får fonden medel på olika sätt t ex genom gåvor, församlingskollekt och medel från Överjärna och Ytterjärna församlingar som ingår i fonden.

Vi hoppas på fortsatt stöd från församlingsborna för den uppgift vi idag utför. Vi vet att det uppskattas och ger mycket glädje.

Konstverk stulet

från minneslunden på Vårdinge kyrkogård

TEXT OCH BILD HANS GÖTHLIN

Den som en jordglob etsade glaskulan i konstverket "I trygga händer" har brutits loss och stulits i början av september och kvar står bara de uppsträckta bronshänderna.

Vi betraktar det hela som ett brott mot griftefriden och en skymf mot alla som har sitt vilorum i minneslunden och självfallet har vi gjort polisanmälan.

Glaskulan är massiv och har en diameter på ca 18-20 cm och vi uppmanar alla att vara observanta på loppisar, annonser etc. om det dyker upp något som verkar misstänkt.

Vi efterlyser en person...

som är intresserad av att hjälpa oss med våra kontakter med vänförsamlingen i Zaube. Det behöver vara en person som är duktig på lettiska.

Zaube tillhör den evangelisk-lutherska kyrkan i Lettland. Spåren efter närmare 50 års sovjetisk ockupation har satt djupa avtryck och den sociala situationen i Zaube är svår med bland annat stor arbetslöshet.

Församlingen i Zaube bedriver därför mycket socialt arbete och får stöd från bland annat genom "Internationella gruppen" som finns i våra tre församlingar. Exempelvis så går kollekten vid alla dop till Zaubes barn i Lettland för att hjälpa.

Är du intresserad av att hjälpa oss hör av dig till kyrkoherde Sven Alberius 08-551 782 03 eller maila sven.alberius@svenskakyrkan.se

Information från kyrkorådet

Nedan följer information från kyrkorådet. Ordförande Birgit Jahnsen redogör för pågående arbeten med fastigheter och kyrkogårdar i pastoratet.

TEXT BIRGIT JAHNSON

Södra kapellet i Överjärna kyrka.

Ett omfattande arbete har gjorts i det södra kapellet i Överjärna kyrka. Från att ha haft ett besvärligt tappsteg med nivåskillnad är nu steget nedfasat så att det är lätt att gå och också helt handikappvänligt. Entrén till sidokapellet har gjorts om med ny trapp och handikappramp, den stora porten in via kapellet har gjorts om för att göra det lättare att komma in i kyrkan. I skrivandets stund är den nya porten inte på plats men jag hoppas att den är helt klar när detta blir läst i kyrkobladet.

Sidokapellet är nu ljusst och trevligt och kan erbjuda en stund med gemenskap till en god kopp kaffe efter gudstjänsten, hade du inte möjlighet att närvara vid öppnandet i augusti är du välkommen vilken söndag du vill eller varför inte titta in under dagtid när kyrkporten är öppen.

Kyrkan i Ytterjärna har fått en vacker ny fasad.

En stilfull renovering har gjorts under sommaren på Ytterjärna kyrkas fasad, dessutom har en hel del andra renoveringar gjorts på tak, fönster, torn och hänggrännor. Länsstyrelsen och entreprenörer har under september tillsammans med kyrkorådets ansvariga gjort en slutbesiktning som utfallit med godkännande.

Prästgården i Järna har fått en ordentlig renovering.

Prästgården behövde renoveras och det gjordes en ordentlig genomgång

med olika analyser innan arbetet sattes igång, dessutom har det tagits ned en del träd, trädgården har snyggats till och infarten bräddats, vilket har gjort att huset nu kommer mer till sin rätt för både boende och Järnabor i allmänhet.

Gamla murar behöver åtgärdas.

Våra vackra gamla stenvmurar i både Ytterjärna och Överjärna behöver åtgärdas, därför har vi begärt och fått beviljat kyrkoantikvarisk ersättning (KAE) till 50% av kostnaden för detta arbete. Arbetet i Ytterjärna kommer att sättas i gång under våren 2015 då det där även samtidigt skall göras en gångstig till en blivande ceremoniplats och så småningom även en askgravlund.

Därefter sätter arbetet med kyrkomuren utmed Storgatan i Järna i gång, det är ett stort projekt som tyvärr kommer att inverka lite grand på framkomligheten för gående under arbetstiden, men vi hoppas att alla är villiga att samarbeta för att få en säkrare och hållbarare kyrkomur under några hundra år framöver.

Budgetarbetet inför 2015.

I skrivandets stund pågår budgetarbetet inför 2015 för fullt, kyrkorådet slutför förslaget som läggs till kyrkofullmäktige i början av november. I förslaget finns en stor summa anslagen för Ytterjärna kyrkskolas renovering, vi vill få till ett församlingshem som kan ge ett varmt välkomnande vid bröllop, dop, begravningar och

andra sammankomster av olika slag. För att byggnaden ska bli så ändamålsenlig som möjligt kommer en mer omfattande renovering att göras. Anslag finns också föreslaget i budget för att kunna renovera/uppdatera ljudanläggningarna i Över-och Ytterjärna kyrkor.

Askgravlunder på samtliga våra kyrkogårdar.

Ett övergripande arbete pågår just nu för att ta fram förslag till askgravlunder till alla pastoratets kyrkogårdar. På Överjärnas nya kyrkogård finns plats planerad för att så småningom kunna utforma en askgravlund. Askgravlunder efterfrågas allt mer då många tycker att Minneslundens absoluta anonymitet inte är helt önskvärd och stora kistgravar efterfrågas allt mindre.

Trädvårdsarbete på våra kyrkogårdar.

En större översyn av trädvårdsarbetet pågår just nu för våra tre kyrkogårdar i pastoratet. Träd måste hållas efter, klippas och ansas, för att inte växa sig allt för stora och bli ett bekymmer för byggnader och framkomlighet. När ett större gammalt träd behöver tas ned måste man begära tillstånd från länsstyrelsen innan det kostsamma arbetet igångsätts, allt sådant tar tid och översynen behöver därför vara en långsiktig planering med effektiv kostnadsberäkning.

Den gode herdens skola i Betlehem

I våra tre församlingar brukar vi ofta ta upp kollekt till Den gode herdens skola i Betlehem. Det är en skola som drivs utan statligt stöd från de palestinska myndigheterna och därför är i stort behov av stöd.

TEXT MARKUS KLEFBECK * BILD STIG OCH CHRISTINA NORIN

Den gode herdens skola, namnet syftar på Jesu välkända ord om att han är den gode herden (Joh 10:11-18).

Skolan har sin bakgrund i den skola som grundades 1902 av Svenska Jerusalemföreningen inne i Jerusalem, men denna kom att läggas ned sedan den efter kriget 1948 kommit att hamna på israeliskt territorium. 1959 kunde föreningen istället överta driften av Den gode herdens i Betlehem på Västbanken.

Idagsläget har skolan över 300 elever från sex år upp till och med studentexamen på humanistisk eller naturvetenskaplig linje. Det finns långt fler sökande till skolan än det finns platser och eleverna har haft mycket goda studieresultat. Även om skolan drivs av en kristen organisation är den öppen också för muslimska flickor.

Skälen till att stödja skolan är huvudsakligen tre. Det första handlar om att stödja en kristen närvaro i det heliga landet. Det har alltid funnits en kristen befolkning här och fram till slutet på 1900-talet så var de kristna fortfarande i majoritet i Betlehem.

På grund av bl.a. den politiska utvecklingen har dock andelen kristna palestinier minskat snabbt de senaste årtiondena. Skolan är ett stöd för de kristna och ett tydligt tecken på kristen närvaro i Jesu egen födelsestad.

Det andra skälet handlar om att stödja kvinnor. Utbildning av kvinnor har ofta varit lågt prioriterat i Mellanöstern, men att stödja utbildning av kvinnor är viktigt inte bara för dem själva utan hela samhället. Det tredje skälet är att man genom att stödja skolan också verkar för fred och försoning.

Skolan är öppen för både kristna och muslimska palestinier och kan på så sätt motverka spänningar mellan de båda grupperna. Situationen för de kristna på Västbanken är svår av flera skäl. Den israeliska ockupationen innebär att många israeliska bosättningar byggts på palestinsk mark och skyddsbarriären, som Israel byggt för att skydda sig mot terrordåd, följer inte stilleståndslinjen utan

går ofta flera kilometer in på palestinsk mark. I Betlehem blir det tydligt då muren går precis utanför stadsgränsen och rörligheten blir kraftigt begränsad, vilket försvarat möjligheterna för palestinier att jobba inne i Jerusalem.

De kristna palestinerna har också på vissa håll blivit trängda av en växande muslimsk fundamentalism. Strängnäs stift, som vårt pastorat tillhör, har sedan många år den lutherska kyrkan i det heliga landet och Jordanien som vänstift. Kyrkan är ett av de minsta samfundet i det heliga landet men tre av dess sex församlingar ligger i Betlehem med omnejd, så även här finns en koppling till Den gode herdens skola.

Det finns således gott om skäl, oavsett vilka ställningstaganden man själv valt att göra i den israelisk-palestinska konflikten, att stödja Den gode herdens skola och flickorna som studerar där.

Rosenstiernska gravkoret i Vårdinge kyrka

1600-talet brukar kallas adelns århundrade. Då byggdes många slott och herresäten, men också många ståndsmässiga och påkostade begravningsplatser, ofta i kyrkor eller i gravkor sammanbyggda med kyrkor. I Vårdinge kyrka finns ett antal gravkällare under kyrkans golv och i några artiklar skall jag försöka reda ut för vem de byggts och vilka som ligger begravda där. TEXT OCH BILD HANS GÖHTLIN

År 1638, långt innan kyrkans korsarmar byggdes till, så uppförde den adliga ätten Rosenstierna ett gravkor på Vårdinge kyrkas södra sida i höjd med koret. Gravkoret bestod av en gravkällare med måtten 4,3x3x2,5 m delvis under mark och med ett minnesrum ovanpå. Det var fyrkantigt och hade koppartak. Omkring 1820 så tillbyggdes korsarmarna på kyrkan och den västra väggen på gravkoret revs. Södra och östra väggarna behölls och ingår numera i korsarmarnas konstruktion. Går man ut på kyrkogården, på kyrkans södra sida, så kan man i kyrkogrunden se en järnlucka i markhöjd. Det är en ventilationsöppning från gravkällaren. Nedgången till gravkällaren, via en trappa, ligger numera under golvet i södra korsarmen och kan inte nås med mindre än att man river upp golvet.

I gravkällaren skall det finnas 22 kistor. Jag vet inte om det stämmer eftersom det inte längre går att komma ned och kontrollera, men jag skall försöka reda ut vilka som är begravda där.

Generalrättsmästaren Mårten Rosenstierna d.ä, Wisbohammar (1582-1638)

Gravkoret byggdes för Generalrättsmästaren Mårten Rosenstierna som avled 1638. Han ägde bl a Wisbo-

hammar, Lida i Hölö samt Rörstrand och hade blivit rik på inte minst kopparhandel. Han kallades statens store långgivare och lånade ut enorma belopp till Gustav II Adolf för finansiering av 30-åriga kriget. Han föddes som Mårten Wewitzer i Pommern 1582 men kom 1603 till Stockholm. Han adlades 1630 och tog då namnet Rosenstierna. Han var gift två gånger.

Kammarjunkaren Mårten Rosenstierna d.y. (1612-1651)

Första gången med Beata Böckman (1593-1631) med vilken han fick sex barn. Äldste sonen föddes 1612 och fick också namnet Mårten. Han blev dock dödad i en duell med överstelöjtnant Joakim Eden 1651, efter det att överstelöjtnanten låtit sin lakej ge honom en örfil. Man skall komma ihåg att på 1600-talet var hedern viktigare än livet och en sådan skymf ledde oundvikligen till duell, ofta med dödlig utgång. Mårten d.ä's andra fru var Elsa Olofsdotter Oxehufwud som avled 1643. Med henne fick han sönerna Bo (1636-1676) och Olof (1638-1696). Beata Böckman är begravd i Nicolai kyrka i Stockholm eftersom gravkoret inte var byggt när hon avled, men Mårten d.ä, Mårten d.y, Olof och Elsa Olofsdotter skall vara begravda i Vårdinge kyrka och deras huvudbänor* är upphängda i södra korsarmen.

I 1894-års inventarieförteckning står blott följande noterat om kistorna i gravkällaren:

"Dessa äro dels af träd, en del med bibehållna märningar, däraf en mindre med inskriften Elsa Marg.

Rosenstjerna utan årtal, dels med metallöfverdrag, en med krusifix och årtalet 1673."

Den lilla kistan bör vara Elsa Margareta Rosenstiernas som dog endast 2 år gammal (1661-63). Hon var dotter till Bo Rosenstierna (1636-1676) och Edla Margareta Sjöblad (1642-1698), vilka är begravda i Ösmo kyrka. Kistan med årtalet 1673 har jag bara teorier om. Det går inte att få fram om det gäller ett födelseår eller ett dödsår. Är det ett födelseår så är de enda som jag hittat med anknytning till årtalet Edla Christina Rosenstierna som var född 1673 och dog 1747. Hon var också dotter till Bo och således syster till barnet i lilla kistan. Hon var gift med majoren Vilhelm von Post och skall vara begravd i Rasbokils kyrka utanför Uppsala, så hon kan avskrivas. Den andra som har anknytning till årtalet är överstelöjtnanten Arent Fredrik von Post, (1673-1709). Han var gift med Märta Beata Rosenstierna (1674-?), också hon en syster till barnet i lilla kistan. Det skulle i så fall kunna vara han som ligger i kistan märkt 1673 och då skulle en av de omärkta kistorna kunna vara Märta Beatas, men det finns en hel del frågetecken. En uppgift säger att han skulle varit chef för Upplands regementes andra bataljon i slaget vid Poltava samma år som han avled. Då undrar man om han stupade i slaget och forslades hem eller om han överlevde och på andra vägar tog sig hem till Sverige igen, vilket som så torde det ha varit förenat med gigantiska svårigheter. Om nu uppgifterna stämmer!

Om årtalet är ett dödsår, vilket egentligen är mest troligt, så har jag tyvärr inte funnit någon i Rosenstiernska släkten som stämmer in på årtalet. Man kan inte heller utesluta att någon kan ha läst fel på kistan vid inventeringen 1894 eftersom det råder en ganska stor oordning i gravkällaren. Det kanske inte skall vara 1673 utan 1643 och då skulle det kunna vara Elsa Olofsdotter Oxehufwud som vilar i den påkostade kistan.

Olof Rosenstierna (1638-1696)

Den person vars öde berört mig mest är generalmajoren Libert Rosenstierna (1679-1732), son till den tidigare nämnda Olof Rosenstierna och hans andra fru Margareta Rosenstråle (1662-1735). Han var med i Karl XII's angrepp på Sjöland 1700, slaget vid Narva samma år, Klissov 1702, Thorn 1703 och Holovzin 1708. I slaget vid Poltava var han kapten och chef för Livgardets Grenadjärbataljon och sårades svårt i bröstet och vänstra armen. Han blev krigsfånge vid Volodga men lyckades rymma och tog sig hem till Sverige igen 1711. En nästan otrolig bedrift som måste ha krävt både mod, skicklighet, fräckhet och stor dristighet. Bara det att överleva den skottskada han fick i slaget måste betraktas som unikt. Han återgick i tjänst och var med i det Norska fälttåget 1716 och även vid Fredrikshald 1718, där han sårades på nytt. Han blev friherre 1720 och två år senare utnämndes han till generalmajor av infanteriet. Han var gift två gånger. Första gången med

Beata Elisabet Ekeblad, född 1694 och död i barnsäng 1723 i samband med dottern Fredrika Eleonoras födelse. Andra gången med Magdalena Eleonora Lilliehöök, (1689-1780). Libert Rosenstierna är med stor sannolikhet begravd i Rosenstiernska gravkoret. Magdalena Eleonora Lilliehöök är begravd i Voxtorps kyrka i Växjö stift, men var Beata Elisabet Ekeblad är begravd har jag inte funnit några uppgifter om. Det är väl inte ett helt orimligt antagande att det kan vara i Rosenstiernska gravkoret.

Libert Rosenstierna var den enda i ätten som uppnådde friherrevärdighet, men eftersom han avled utan manliga arvingar så började den friherrliga grenen Nr 179 av ätten Rosenstierna med honom och slutade när han avled 1732. Hans huvudbaner förvaras numera i hembygdsgården, men är tyvärr i mycket dåligt skick.

Rosenstiernas gravhäll som en gång låg i golvet och täckte nedgången till gravkällaren.

Den är mycket sliten men det går ändå att urskilja vapnen för ätterna Rosenstierna(1), Oxehufwud(2) och Specht(3). Texten i kartuscherna är i det närmaste utplånad och oläslig.

Övriga som sannolikt är begravda i gravkällaren är:

Major Johan Mårten Rosenstierna, född 1660 och son till Bo Rosenstierna och Edla Margareta Sjöblad. Han är bror till barnet i lilla kistan.

Elsa Rosenstierna, Wisbohammar, död ogift 1734. Maria Rosenstierna, Vrå, död ogift 1726. Mårten Rosenstierna, Wisbohammar, född och död samma år 1670. Christina Rosenstierna, Wisbohammar, född 1666, död ogift 1734.

Elsa, Maria, Mårten och Christina var barn till Olof Rosenstierna i första giften med Christina Lilliehöök af Fårdala, död 1672.

Makarna Märta Juliana Rosenstierna (1683-1750) och överstelöjtnanten Johan Specht (1654-1722). Deras vapen finns inhuggna på den Rosenstiernska gravhällen som finns upprest mot västväggen i södra korsarmen. Den lilla träfiguren som finns på östra väggen i samma korsarm satt tidigare som hjälmprydnad på Johan Spechts huvudbaner.

Carl-Gustav Rosenstierna, född 1686, död vid fem års ålder.

Märta Juliana och Carl-Gustav var också barn till Olof Rosenstierna, men i hans andra gifte med Margareta Rosenstråle.

Dom flesta gravsättningar i gravkällaren verkar ha skett fram till 1750. Det kan ha skett gravsättningar även senare, men då endast sporadiskt helt enkelt pga platsbrist. Det blev även förbjudet att begrava i kyrkor 1815.

Vad gäller begravningsgudstjänsterna så hölls dom vanligtvis inte i Vårdinge kyrka. Ätten Rosenstierna tillhörde samhällets topp och då gällde Storkyrkan eller motsvarande.

fortsättning

En begravning vid denna tid var ett stort och påkostat arrangemang med prominenta gäster från när och fjärran och då dög inte en okänd landsortskyrka. Att ha sin gravplats i en sådan kyrka och som låg i närheten av sitt gods eller slott var däremot vanligt förekommande.

Denna träfigur, som föreställer en turkisk man med brädspel, har en gång suttit som hjälmprydnad på överstelöjtnanten Johan Specht's huvudbaner. Han var gift med Märta Juliana Rosenstierna och det är deras vapen som finns på gravhällen. Huvudbaneret finns numera förvarat i Hembydsgården, men är i mycket dåligt skick.

Post scriptum

Det finns alltid skiljaktiga uppgifter i olika källor, så vad som är helt rätt är omöjligt att veta och ju mer man studerar källorna ju mer frågetecken dyker upp. Det blir också många årtal i texten, men de behövs för kronologin och för att kunna särskilja de olika personerna som ofta har samma namn. Vad man kan se i källorna är att släkten Rosenstierna har varit drabbat av mycken ”ond bråd död” och annat elände.

Många kvinnor avled unga eller i barnsäng och av den manliga delen var många officerare i en tid av krig och oro och många stupade, sårades eller uthärdade lång krigsfångenskap inte minst under de karolinska fälttågen. Som om inte det skulle vara nog så stupade Husarlöjtnanten Nils Rosenstierna 1863 i slaget vid Fort Hudson i Amerikanska inbördeskriget, där

han tjänstgjorde som sergeant i Förenta staternas armé.

Nils var släktens sista manliga medlem och med hans död var också den adliga ätten Nr 172 Rosenstierna utdöd.

*Huvudbaner heter det som i dagligt tal kallas begravningsvapen, dvs en stor utsirad träsköld med ättens familjevapen. Det tillverkades till begravningen och bars med i begravningståget.

Huvudsakliga källor: Gustav Elgenstierna: ”Den introducerade svenska adelns ättartavlor” 1830-års inventarieförteckning för Vårdinge kyrka 1894-års inventarieförteckning för Vårdinge kyrka Peter Englund: Poltava - Berättelsen om en armés undergång Projekt Runeberg Äldre kyrkoberäkningar etc.

VAR MED I DEN VIKTIGA JULKAMPANJEN.

Låt fler få fylla fem! **LÄS MER PÅ SIDA 17.**

Snabbt och enkelt: Sms:a LJUS till 72905 så ger du 50 kronor.

Rejält: Bli månadsgivare från 50 kronor/månad.

Socialt: Följ Svenska kyrkans internationella arbete på Facebook

<https://www.facebook.com/svenskakyrkaninternationellt>

Dela inlägg du gillar och prata om kampanjen och ditt engagemang i sociala medier.

Ambitiöst: Lär dig mer om Svenska kyrkans stöd till mentormammor i Etiopien, Sydafrika och Swaziland. <http://www.svenskakyrkan.se/p144>

Plusgiro 90 01 22-3 Bankgiro 900-1223

Julkampanjen

Julkampanjen pågår varje år mellan första advent och trettondedag jul och engagerar tusentals frivilliga och anställda i Svenska kyrkans församlingar. I år är temat **Låt fler få fylla fem! Varje dag dör tusentals barn under fem års ålder för att de inte får tillräckligt med näringsrik mat, rent vatten eller sjukvård.**

TEXT KÄLLA SVENSKA KYRKAN * BILD SVENSKA KYRKANS BILDBANK

Brist på mödravård och brist på jämställdhet är några av anledningarna till att FN:s millenniemål med att minska barnadödligheten inte kommer att uppfyllas 2015. Men det finns hopp – och det går att förändra. I år fokuserar vi just på dessa barn. Det farligaste som finns är att födas in i fattigdom. Varje år dör närmare 7 miljoner barn innan sin femte födelsedag. Delta i Svenska kyrkans julkampanj 2014 och låt fler få fylla fem.

Projekt med mentormammor visar att fler barn kan överleva och få en framtid. Mentormamman kommer med hopp, uppmuntran och kunskap. Metoden med mentormammor skapades för 35 år sedan ur en frustration över att utsatta mammor och barn inte fick tillgång till den mödravård och sjukvård de hade rätt till.

I Khayelitsha, en av Kapstadens kåkstäder, mötte barnläkaren Ingrid Le Roux dagligen barn som led av undernäring och tillhörande

sjukdomar. Hon ville göra något. Inom projektet Philani (som betyder ”bli frisk”) föddes en idé om att låta erfarna mammor som under svåra förhållanden lyckats få sina barn att växa upp, besöka andra mammor för att dela med sig av sina erfarenheter och kunskap.

Resultatet idag visar att när människor själva får involveras och ta ansvar blir förändringen långsiktig och permanent. Genom basal men livräddande mödravård och samtal mellan mammorna har undernäringen minskat och mammorna kan bättre försörja sig.

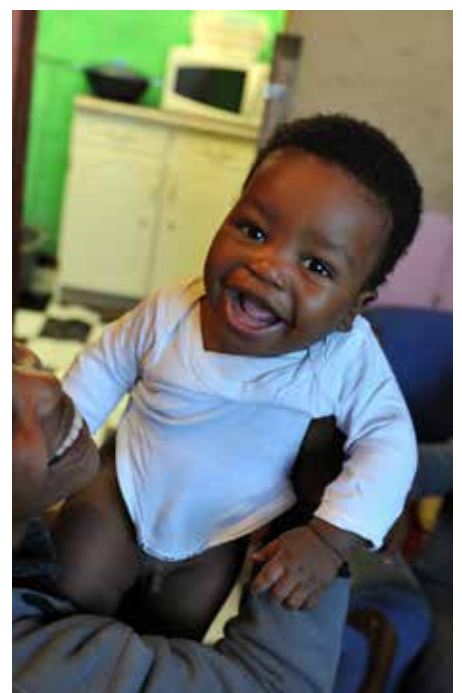
En mentormamma delar inte ut pengar eller mat. Istället informerar och utbildar hon och lyssnar och stöttar i frågor om amning, kost och barnets hälsa. Mentormamman tar också upp ämnen som försörjning, familjeplanering och framtid.

Barnen vägs och mäts kontinuerligt och mentormamman för journa-

ler över viktkurvor och allmänntillstånd. Allt för att i tid hitta undernäring och sjukdomar, och i nödvändiga fall se till att barnet kommer till sjukhus och får läkarvård. Mentormamman ger kraft att förändra.

Behoven här är stora och nästan hälften av befolkningen lever i fattigdom. Föreställningen om att kvinnor inte kan eller får ta beslut själva är stark i Swaziland, särskilt på landsbygden och i städernas ytterområden. Det gör att kvinnor har svårt att påverka sin situation.

Generellt är arbetslösheten hög och många försöker försörja sig genom att tvätta hos andra, eller tjäna sitt leverbröd på andra sätt.

Resa till det heliga landet

Damaskus porten i Jerusalem.

Bild Linda Mickelsson.

Till hösten 2015 planerar våra tre församlingar en resa till Israel och Palestina under åtta dagar.

Resan blir preliminärt 2 - 9 september och kommer framför allt att innehålla besök på välkända bibliska platser såsom bland annat Nasaret, Gennesarets sjö, Betlehem och Jerusalem.

Det blir en lärorik resa som kombinerar bland annat biblisk historia och nutida politik. Resan kräver att man är i tillräckligt god fysisk form för att orka med längre promenader i värme och ett emellanåt gan-

ska intensivt program. Priset beräknas bli 12.900 kronor per person vilket inkluderar bl.a. direktflyg, del i dubbelrum sju nätter med frukost och middag samt alla entréer vid studiebesöken. Önskar man enkelrum tillkommer 2.300 kronor. Antalet platser är begränsat. Sista anmälningsdag är 3 maj 2015.

Mer information kommer i kommande kyrkoblad

**Vid frågor kontakta Markus Klefbeck
08 – 551 782 08 eller
Markus.Klefbeck@svenskakyrkan.se.**

Föredrag i Järna

11 januari: Pim Karlström som under hösten 2014 varit ”Ung i den världsvida kyrkan”-volontär i Brasilien talar över ämnet En enda värld.

22 februari: Ämne och föredragshållare är ännu ej fastställt.

Föredraget börjar efter högmässan i Överjärna kyrka ca 12.30. Vi träffas i församlingshemmet och inleder med kyrkkaffe och därefter föredrag med tillfälle till frågor.

Tankar om tro

Ett tillfälle att fundera över och ventilera dina tankar om tro, hur du än tror.

Vi träffas i Fristastugan vid Berga badet i Mölnbo i all enkelhet framför brasan för att samtala. Innan vi skiljs åt dricker vi en kopp te eller kaffe.

Välkommen kl. 18.30-20.30 onsdagarna 14 januari, 11 februari, 11 mars, 8 april, 6 maj, 3 juni, 19 augusti, 16 september, 14 oktober, 11 november och 9 december.

Vid frågor ring gärna Margreth Nilsson 0158-35065 eller Louise-Marie Nilsson 070 417 23 78.

LUCIAFIRANDE

LÖRDAG 13 DECEMBER

Missionskyrkan, Mölnbo kl. 18.00.

Vårdinge barn och ungdomskörer, luciaspel under ledning av Agneta Axelson.

Överjärna församlingshem, Järna kl. 16.00 Johns barnkör och Mariaskolan, luciatåg under ledning av John Rosenqvist Lidström.

Ytterjärna kyrka kl.14.00, Luciagudstjänst med Solåkraby's Lucia.

ÅRETS JULSPEL

Kom och se " Drömmen om jul"

En föreställning som handlar om familjen Granqvist och Jesu födelse. Förra året hade vi uppåt 800 besökare. Nu hoppas vi på ännu fler. Varje föreställning tar ca 40 min och spelas i församlingshemmet i Järna.

Allmänheten är välkomna på tisdag 16 december kl. 19.00 eller onsdag 17 december kl. 13.00. Fri entré

för alla. Efter föreställningen finns det fika till förmånligt pris.

Julspelet framförs av konfirmander och ungdomsledare, under ledning av Annelie Wagners och Kerstin Jansson.

För skolelever i Järna och Mölnbo har vi egna uppsatta tider, som bokas i förväg.

Varmt välkomna!

JULKONSERT

Varmt välkomna

SÖNDAG 14 DECEMBER 16.00 i Vårdinge kyrka,
med Vårdinge kyrkokör och solister.

LÖRDAG 20 DECEMBER 16.00 i Ytterjärna kyrka
med Järna kyrkokör.

Hjälp att hitta Bibelns röda tråd

UNDER VÅREN HAR DU möjlighet att tillsammans med andra läsa och diskutera boken Den bibliska berättelsen. Boken är skriven av Bo Johnson som varit professor vid Lunds universitet.

BIBELN ÄR INTE BARA EN samling av olika texter nedskrivna under flera århundraden, utan den är också en berättelse med början, centrum och mål. Mångfalden av olika texttyper som ingår kan ibland dölja det grundläggande mönstret och den röda tråden.

MED HJÄLP AV BO JOHNSONS kortfattade men innehållsrika bok får vi tillsammans tränga in i Gamla och Nya Testamentet, och de frågor som aktualiseras där.

STUDIECIRKELN KAN ÄVEN vara en bra förberedelse för den resa till det heliga landet som våra församlingar planerar att göra den 2 – 9 september 2015.

Vi träffas varannan vecka med start den 22 januari. Träffarna blir i Postillan i Mölnbo på torsdagar jämna veckor kl 18:30 – 20:00.

Vid frågor eller anmälan kontakta Markus Klefbeck 08 – 551 782 08 eller Markus.Klefbeck@svenskakyrkan.se senast fredagen den 16 januari.

Kalendarium gudstjänster

Vid eventuella ändringar se affischer vid församlingshemmet i Järna, Postillan i Mölnbo och vid våra kyrkor. Se även annonser i Länstidningen och Södermanlands Nyheter samt vår hemsida för det som sker utöver kalendariumet.

Söndag 1 advent 30 november

Överjärna kyrka Högmässa 11.00, Järna kyrkokör. Kyrkkaffe.

Ytterjärna kyrka Gudstjänst 9.30, Järna kyrkokör.

Vårdinge kyrka gudstjänst 11.00

Vårdinge kyrkokör. Kyrkkaffe.

Torsdag 4 december

Överjärna kyrka Mässa med Taizémusik 18.00.

Andra advent 7 december

Överjärna kyrka Gudstjänst 11.00.

Ytterjärna kyrka Högmässa 9.30.

Vårdinge kyrka Högmässa 11.00.

Onsdag 10 december

Församlingshemmet Järna:

Julsånger med glada kören 19.00.

Luciadagen 13 december

Församlingshemmet Järna: Luciatåg 16.00

,Johns barnkör och Mariaskolan

Ytterjärna kyrka Luciagudstjänst med

Solåkrabyns Lucia 14.00.

Missionskyrkan Luciatåg 18.00, med

Vårdinge barnkör.

Tredje advent 14 december

Överjärna kyrka Högmässa 11.00.

Vårdinge kyrka Julkonsert 16.00

Vårdinge kyrkokör och

Solist Olof Oscarson.

Tisdag 16 december

Julspel i församlingshemmet 19.00.

Onsdag 17 december

Julspel i församlingshemmet 13.00.

Lördag 20 december

Julkonsert 16.00, Järna kyrkokör.

Solist Åsa Dellham.

4 advent 21 december

Överjärna kyrka Högmässa 11.00.

Vårdinge kyrka Högmässa 11.00.

Julafton 24 december

Överjärna kyrka Julspel 9.30 och 11.00, solosång Celine Sellbrand Caroline Flink..

Överjärna kyrka Midnattsmässa 23.00, Järna kyrkokör.

Vårdinge kyrka Samling vid krubban

11.00. Vårdinge barnkör.

Juldagen 25 december

Ytterjärna kyrka Julotta 7.00,

Raul Targamaa Solosång.

Vårdinge kyrka Julotta 7.00,

Vårdinge kyrkokör.

Annandag jul 26 december

Överjärna kyrka Högmässa 11.00,

Solist Lena Zetterberg.

Söndag 28 december

Överjärna kyrka Högmässa 11.00.

Nyårsafton 31 december

Ytterjärna kyrka Nyårsbön 16.00, Du-
ettsång Agneta Axelson & Eva Claeson
Jacobsson.

Vårdinge kyrka Nyårsbön 18.00, Du-
ettsång Agneta Axelson & Eva Claeson
Jacobsson. Lena Zetterberg solist.

Nyårsdagen 1 januari

Överjärna Högmässa 16.00, Solist

Hans-Lennart Wårleborn.

Söndag 4 januari

Överjärna gudstjänst 11.00.

Söndag 6 januari

Överjärna kyrka Högmässa 11.00,
kyrkkaffe. Solist Agnes Wästfelt.

Ytterjärna kyrka Högmässa 14.00,
Solist Agnes Wästfelt.

Vårdinge kyrka Högmässa 11.00,
kyrkkaffe. Solist.

Söndag 11 januari

Överjärna kyrka Högmässa 11.00,
kyrkkaffe. Bibelföredrag ca. 12.30
i församlingshemmet.

Torsdag 15 januari

Överjärna kyrka Mässa med
Taizémusik 18.00.

Söndag 18 januari

Överjärna kyrka Högmässa 11.00.

Vårdinge kyrka Gudstjänst 11.00.

Söndag 25 januari

Överjärna kyrka Gudstjänst 11.00.

Ytterjärna kyrka Högmässa 9.30.

Vårdinge kyrka Högmässa 11.00.

Söndag 1 februari

Överjärna kyrka Högmässa 11.00.

Ytterjärna kyrka Gudstjänst 9.30.

Söndag 8 februari

Överjärna kyrka Familjegudstjänst
11.00, Johns kör.

Ytterjärna kyrka Mässa vid ljus 16.00,

Järna kyrkokör.

Vårdinge kyrka Ekumenisk

familjegudstjänst 16.00,

Vårdinge barn- och ungdomskör.

Fastlagssöndagen 15 februari

Överjärna kyrka Högmässa 11.00.

Vårdinge kyrka Högmässa 11.00,

Vårdinge kyrkokör.

Askonsdagen 18 februari

Överjärna kyrka Askonsdagsmässa

19.00, Glada kören.

Söndag 22 februari

Överjärna kyrka Högmässa 11.00,
bibelföredrag ca 12.30 i församlings
hemmet.

Ytterjärna kyrka Gudstjänst 9.30.

Vårdinge kyrka Gudstjänst 11.00.

Ljungbackens äldreboende

Varje tisdag kl 10.30 har Sven,
Markus eller Gunnar andakt eller
mässa (nattvardsgudstjänst).

Alla församlingsbor är
välkomna.

Vinterns program

Regelbunden verksamhet under december till och med februari

Välkomna att vara med. **Hemsida: www.svenskakyrkan.se/jarna-vardinge.se**

BARN OCH UNGDOM

ÖPPNA FÖRSKOLAN

Järna församlingshem

Måndagar, onsdagar

kl. 10.00-12.00

Postillan i Mölnbo.

Tisdagar och fredagar

kl. 10.00-12.00

Terminstart 19 januari i Järna och

20 januari i Vårdinge.

TJEJGRUPP

För dig som går i 7:an.

Vi träffas varje måndag i

Järna församlingshem

kl. 15.15-16.45. Kontaktperson

annelie.wagnefors

@svenskakyrkan.se

Terminstart 12 januari

UNGDOMSGRUPP

För dig som går i 7:an och uppåt. Vi

träffas varannan torsdag

ojämna veckor. Järna församlingshem

kl. 18.00-21.00.

Kontaktperson annelie.wagnefors@

svenskakyrkan.se

Terminstart 15 januari

KONFIRMATION

För dig som som är född 2000.

Vid frågor kontakta

annelie.wagnefors@

svenskakyrkan.se

MUSIK OCH KÖRER

VÅRDINGE KYRKOÖR

Måndagar kl. 19.00 i Postillan.

Kontaktperson

Agneta Axelson 08-551 782 18

Terminstart 12 januari 2015.

VÅRDINGE UNGDOMSKÖR.

Måndagar 17.30-18.15 i Postillan.

Kontaktperson Agneta Axelson 08-

551 782 18. **Terminstart 12 januari**

VÅRDINGE BARNKÖR

Tisdagar kl. 14.00 i Postillan

Sång, drama, pyssel och lek.

Agneta Axelson 08-551 782 18

Cicci Andersson 08- 551 782 10

Terminstart 13 januari

JÄRNA KYRKOÖR

Tisdagar kl. 19.00 i

församlingshemmet.

Kontaktperson John Rosenqvist

Lidström 08-551 782 04.

Terminstart 13 januari

JÄRNA UNGDOMSKÖR

Ålder 14- 17 år. Tisdagar kl. 17.00-

17.40. Järna församlingshem

Kontaktperson John Rosenqvist

Lidström 08-551 782 04.

Terminstart 13 januari

JOHNS KÖR

Ålder 9-13 år

Onsdagar kl. 16.00-16.30

Järna församlingshem

Kontaktperson John Rosenqvist

Lidström 08-551 782 04

Terminstart 14 januari

GLADA KÖREN

Onsdagar kl. 19.00-20.30

Kontaktperson John Rosenqvist

Lidström 08-551 782 04.

ÖVRIGT PROGRAM

ÖVERJÄRNA SYFÖRENING

Torsdagar jämna veckor kl.13.00 i

församlingshemmet i Järna.

VÅRDINGE SYFÖRENING

Onsdagar ojämna veckor

kl. 18.30 i Postillan.

DOP OCH VIGSEL

Boka gärna dop, vigsel i någon av våra vackra kyrkor.

Välkommen att ringa Viktoria och

Therese på expeditionen 08-551 747

20.

Kyrktaxi

Om du har svårt att ta dig till kyrkans gudstjänster eller sopplunchen i Postillan bjuder församlingen på kyrktaxi.

Ring Gnesta taxi 0158- 301 10 eller Södertälje taxi 08-550 20 000.

SOPPLUNCHER

Soppa med kaffe och kaka 30 kr.

Soppavslut i december 2014;

4 december i Järna församlingshem.

11 december i Postillan Mölnbo.

Börjar i januari 2015;

22 januari i Postillan, torsdagar jämna veckor

29 januari i Järna församlingshem, torsdagar ojämna veckor.

Tack för ditt stöd

Under 2013 i Södra Öknebo pastorat

- firades ca 196 gudstjänster och veckomässor
- döpes 49 barn
- konfirmerades 34 ungdomar
- gifte sig 20 par
- begravdes 56 personer
- gjordes ungefär 2050 besök i öppna förskolan
- gjordes många hembesök
- ägde många värdefulla själavårdssamtal rum
- sjöng 110 barn och vuxna i kör
- erbjöds musik på minst 15 konserter
- vårdades kyrkornas kulturarv
- gjordes ungefär 680 besök till soppluncherna
- fanns möjlighet till att ställa de stora livsfrågorna
- och mycket, mycket mer...

*Detta är möjligt tack vare
din kyrkoavgift.
Ett stort tack för ditt bidrag.*